

frischte, die door het open raam over haar gelaat heen streek, dacht zij dat het veel erger was voor Ab dan voor haarzelf. Negen-tien jaar was hij nu — en zijn heele leven die schuld te torsen. . . . En voor moeder, die door dat ongeluk een oude vrouw was geworden met bevende stem en moeilijken gang. . . .

Even schoot een spijt door haar omdat zij het hun gezegd had, van dat droomen — toen een sereene vrede: och. . . . waarom? . . .

Carolien was op een steenigen weg in een vreemd groen golvend heuvelig landschap. Twee wielrijders reuzengroot rezen op een top aan den einder — razend-snel waren zij genaderd: het was Piet Hoeff, die haar eens ten huwelijk had gevraagd: zijn gezicht was tanig en lang, en over zijn heele rechterwang ging een groot litteken, breed-wanstaltig onder zijn oog. Hij sprak terzij met groot-open oogen tegen tante. Bertha die naast hem reed, klein, poppig en zedig omlaag kijkend als een jong meisje — vertelde haar dat hij acht jaar lang blind was geweest. Ze waren weg, en Carolien zocht haar huis maar kwam in een balzaal, eivol van ál dooreen bewegende kleurige toiletten. Zij was één met Piet Hoeff: „ik moet straks blind worden”, zei ze tegen een meisje, „en nu kom ik alles nog eens bekijken”. Het meisje wees haar met den vinger schitterend getoiletteerde dames aan: „dat is een blauwe japon, dat een groene, dat een rooie”. „Nu

moet ik naar huis”, zei Carolien kalm, „voordat ik blind word”. Zij volgde een pad tusschen geschoren heggen, en was bezwaard omdat haar witte baljapon met langen sleep zou scheuren en vuil worden. Nu liep zij boven op den dijk en hoorde zacht golfgeklots tegen den voet — maar zag niets. In een onzegbare benauwing sperde zij haar oogen open: ze moést zien, want zoo aanstonds als zij wakker werd kon zij niet meer. . . .

Zij voelde zich op haar rug in bed liggen, en hoorde lustig gezang van vogels. Herinnering van iets néerslaand-teleurstellends . . . toen wist zij het: ook in haar droom was zij blind geweest.

Zij stond op en begon zich te kleeden — zat dan, te moedeloos tot beweging, neer op een stoel. . . . Weer zag zij onverheeld haar gansche ellende. Een stumperd was zij, onherroepelijk — evengoed als de blindgeborenen; voor allen een voorwerp van medelijden, dat zij kiesch verborgen maar dat zij o zoo goed bij hen wist.

Zij rees op en kleepte zich verder aan. Buiten zongen aanhoudend toemeloos-lustig de vogels. Oneindig bitter dacht Carolien aan den roekeloozen jongen, die nu onbezorgd met volle teugen genoót in de bergen. Ab zijn heele leven gebukt onder zijn schuld. . . .

Zij vertrok haar mond tot schamperen lach. Dat het voor iemand erg zou zijn dan voor haar. . . .

NACHT-EENZAAMHEID.

DOOR

□ MARIE DE ROVANNO. □

O, de nacht met zijn vele ellenden, de nacht met zijn ééne gróóte ellende, de nacht met zijn eenzaamheid. . . .

Alle buiten-afleiding is opgehouden, al het persoonlijke heeft zich weer samen-

getrokken, is weer geworden: het individu, de eenzame.

Het individu, dat weet, hoe het altijd blijven zal: de eenzame; dat nooit het vinden zal het andere individu, dat zou kunnen begrijpen geheel en al, alle onderdeelen en het geheel.

O, de smart zich te moeten deelen in zoo vele, zoo vele deeltjes, zich te moeten scheuren tot zoo vele, zoo vele parten.

Voor iedere behoefte bijkans een ander, zelden meer dan één behoefte vervuld door één.

In zóó vele deeltjes gescheurd om bevrediging te vinden, die dan juist dáárhoor onvolkomen blijft.

Want de bevrediging van de eene behoefte doet verlangen naar bevrediging voor de andere behoeften ook, en door den z e l f d e n m e n s c h.

En hoe volkomen de eene bevrediging ook is, maar een heel, heel kort oogenblik geeft het een illusie van rust, van gevonden te hebben; onmiddellijk ontwaken de andere behoeften, en schreeuwen: Wij ook! wij ook! en voor die is er geen bevrediging bij dienzelfden éenen mensch.

Niet bij de liefste liefste is er bevrediging voor alles; een oogenblik kan die illusie er zijn, maar het ontwaken volgt onverbiddeijk.

Niet bij de liefste liefste zelfs, bij die juist allermint, omdat dáár de verwachtingen op het hoogst gespannen zijn.

Moet ik daarom mijn liefste liefste verstooten, en zeggen: Neen jij, jij laat mij onbevredigd, je laat me leeg van je heengaan, want zoo weinig wist je maar te vullen.

Moet ik daarom mijn liefste liefste ontwijken en mezelf voorhouden: Ga niet, ga niet! 't is immers telkens toch weer desillusie, want hij laat onbevredigd zoo'n heel, héél groot deel in je, dat dan juist je zoo voornaam en zoo belangrijk lijkt, dat dan juist zoo groot lijkt, omdat het zich verheft en schreeuwt om vervulling.

Moet ik dan voortaan mijn liefste liefste ontwijken en leven zonder hem?

Maar dan lomt de nóg grooter onbevredigdheid: dan kreunt ook alles om bevrediging, wat nu bij hém zijn rust vindt. Dan kreunt en snikt een innig en diep verlangen om bevrediging, dat nu bij hém gestild wordt in zachte teederheid.

Want is hij niet dáárom mijn liefste liefste omdat bij hem dát bevrediging

vindt, wat er het allerhevigst en het allerinnigst om vraagt? omdat bij hem vervulling is voor de meeste behoeften tezamen?

Bijna al mijn andere verlangens gaan één voor één uit ieder naar één mensch, elk verlangen alleen, elk verlangen apart, elk verlangen eenzaam.

Maar bij mijn liefste liefste vind ik vervulling voor meer dan één verlangen, van vele verlangens — al is 't niet van alle, van lang niet alle, en van veel belangrijke zelfs niet.

Maar is hij dáárom niet mijn liefste liefste, omdat ik bij hem vind de vervulling, meer dan bij één ander mensch, van vele innige verlangens te-samen? is hij niet dáárom juist mijn liefste lief?....

Ik ben bedroefd en ontstemd, omdat mijn liefste mij niet geven kan de bevrediging voor alle, alle verlangens, omdat er nog zoo veel blijft, wat hij niet benaderen kan zelfs.

Ik ben bedroefd en ontstemd, omdat ik voor al dat vele bevrediging moet zoeken bij anderen, bij vele anderen — en ik weet dat ook mijn liefste liefste dit verdriet doet.

Maar ik moet bevrediging, ik moet vervulling, ik kan niet hongeren en dorsten zonder zelfs te zoeken naar voedsel en lafenis, ik kan niet de volstreckte eenzaamheid verdragen; ook niet voor één behoefte wil ik me éénling voelen. En ik zoek, ik zoek....

Toch, 's avonds, 's nachts, als alle menschen van mij weg zijn, ook mijn liefste lief, en ik alleen ben weer, alleen in den nacht, met al mijn gevoelens alleen, dan weet ik hoè gesplitst ik ben, hoe in vele richtingen mijn verlangens uitgaan.

En dan komt over mij de felle koude smart om de onmogelijkheid me op te lossen in ééns, in één en voor goed, de smart van het individu- zijn, de smart der eindelijke onbevredigdheid, der eindelijke, ijzige eenzaamheid.

En de nachtwind giert om mijn ramen.